

Rakennus- ja ympäristölautakunta § 177
Kaupunginhallitus § 264

13.11.2019
25.11.2019

Hakemus luonnonsuojelualan perustamisesta Suurteollisuuden (28) kaupunginosan kortteliin 1

841/11.01.04/2019

Rakennus- ja ympäristölautakunta 13.11.2019 § 177

Valmistelija
Esittelijä

Ympäristönsuojelupäällikkö Carl-Sture Österman, puh. 044 458 5927
Ympäristönsuojelupäällikkö Carl-Sture Österman, puh. 044 458 5927
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Paraisten kaupunki omistaa Malmnäsissä kolme määräalaa: 445-28-1-6-M601 (noin 1,07 ha), 445-28-1-3-M601 (noin 0,86 ha) ja 445-28-1-5-M601 (noin 1,32 ha). Määräalat sijaitsevat Suurteollisuuden (28) kaupunginosan korttelin 1 tonteilla 6, 3 ja 5. Nämä kolme osa-aluetta, joiden pinta-ala on yhteensä noin 3,25 hehtaaria, käyvät ilmi oheisesta kartasta. Malmnäsissä keskellä kaupunkiasutusta sijaitsevat alueet kuuluvat jo ennestään Natura 2000 -verkostoon nimellä Paraisten orkidea-alue (FI0200129). Siitä saakka, kun alueet luokiteltiin Natura 2000 -verkostoon kuuluviksi, tavoitteena on ollut perustaa niistä luonnonsuojelualue. Alueet ovat tulleet Paraisten kaupungin hallintaan kaupungin ja Partek Oyj:n välisen kiinteistökaupan yhteydessä 28.12.2001.

Osa-alueiden maaperän on luokiteltu kuuluvan Natura-luontotyyppiin nimeltä Puoliluontaiset, kuivat niityt kalkkipitoisilla alustoilla (tärkeitä orkidea-alueita, 6210). Maaperä on kalkkipitoista. Myös läheisen kalkkikaivoksen ja tehtaiden kalkkikivipöly on luonut sopivan kasvuympäristön vaativalle kasvillisuudelle ja monille orkidealajeille. Alueella kasvaa mm. soikkokaksikkoo, lehtoneidonvaippaa, lehdokkia, maariankämmeä, harajuurta, soikkokämmeä ja miehenkämmeä.

Luonnonsuojelulain (1096/1996) 24 §:ssä säädetään luonnonsuojelualan perustamisesta (22.12.2009/1587): *"Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi maanomistajan hakemuksesta tai suostumuksella perustaa 10 §:n 1 momentin 3 kohdassa tarkoitetun muun luonnonsuojelualan 10 §:n 2 momentissa tarkoitetulle alueelle. Harkittaessa alueen perustamista on otettava huomioon myös muut yleiseen etuun liittyvät näkökohdat. Luonnonsuojelualan perustamispäätöstä ei saa antaa, elleivät maanomistaja ja elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus ole sopineet alueen rauhoitusmääräyksistä ja aluetta koskevista korvauksista. (18.3.2016/195)*

Päätökseen 1 momentin mukaisen luonnonsuojelualan perustamisesta on otettava tarpeelliset määräykset alueen luonnon suojelemisesta ja tarvittaessa sen hoidosta. Päätökseen voidaan sisällyttää 18 §:n 2 momentissa tarkoitettu kielto tai rajoitus edellyttäen, että alueen eläimistön tai kasvillisuuden säilyminen sitä vaatii. (18.3.2016/195)

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi ilman maanomistajan hakemusta tai suostumusta perustaa luonnonsuojelualueeksi myös muun yksityisen alueen, jos

alue sisältyy valtioneuvoston hyväksymään luonnonsuojeluohjelmaan. Alueen rauhoitusmääräykset eivät saa rajoittaa maankäyttöä enemmän kuin aluetta koskevasta suojeluohjelmasta johtuu, ellei maanomistaja ole muuhun suostunut. Maanomistajalle ja kunnalle on varattava tilaisuus tulla kuulluiksi ennen päätöksen antamista.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueen koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta. (18.3.2016/195)

Luonnonsuojelualueen merkitsemisestä säädetään 21 §:ssä. Tieto luonnonsuojelualueen perustamisesta on myös tallennettava kiinteistötietojärjestelmään. (13.12.2013/913)."

Malmnäsissä sijaitsevien määräalojen rauhoittamisen ja luonnonsuojelualueeksi perustamisen tarkoituksena on alueen arvokkaan luonnon hoitaminen ja säilyttäminen. Alueelle voidaan tehdä hoito- ja käyttösuunnitelma, joka sisältää toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä luonnonympäristön hoitamiseksi ja säilyttämiseksi. Maanomistaja antaa valtion viranomaisille oikeuden hoitosuunnitelman mukaisiin toimenpiteisiin. Tästä tehdään erillinen sopimus. Todennäköisesti hoidosta ja toimenpiteistä pitää sopia myös Nordkalk Oy:n kanssa, joka omistaa määräalojen ympärillä olevat osa-alueet.

Ehdotetut rauhoitusmääräykset tarkoittavat periaatteessa sitä, ettei alueella saa hakata metsää, ottaa tai vahingoittaa kasveja, liikkua varomattomasti tai harjoittaa toimintaa, joka vaikuttaa epäedullisesti alueen luonnonarvoihin. Marjojen ja sienten kerääminen normaaliin tapaan sekä olemassa olevien teiden ja polkujen ylläpitäminen on kuitenkin sallittua.

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus voi yksittäistapauksessa myöntää poikkeuksen luonnonsuojelualueen koskevista rauhoitusmääräyksistä, jos poikkeaminen ei vaaranna alueen perustamistarkoitusta ja on tarpeen alueen hoidon, käytön tai tutkimuksen kannalta.

Kiinteistörekisteriin on tehtävä merkintä luonnonsuojelualueen perustamispäätöksestä. Varsinais-Suomen ELY-keskus merkitsee alueen tarvittaessa maastoon luonnonsuojelulain mukaisesti. Paraisten kaupunki ei saa korvausta luonnonsuojelualueen perustamisesta ja alueen pysyvistä rauhoittamisesta.

Kaupungin hallintosäännön mukaan rakennus- ja ympäristölautakunnan tehtävänä on antaa lausuntoja ja päättää kunnalle luonnonsuojelulain mukaan kuuluvista tehtävistä. Ehdotus luonnonsuojelualueen perustamisesta kaupungin maille on kuitenkin asia, joka tulee käsitellä kaupunginhallituksessa ja kaupunginvaltuustossa.

Oheismateriaali

Suurteollisuuden (26) kaupunginosan määräalojen kartta
Hakemus luonnonsuojelualueen perustamisesta, rauhoitusmääräykset

Vaikutusten arviointi Perustamalla tämä Natura 2000 -verkostoon jo kuuluva orkidea-alue luonnonsuojelualueeksi turvataan alueen arvo ja hoito. Alueen rauhoituksen ja luonnonsuojelualueeksi perustamisen tarkoituksena on alueen arvokkaan luonnon hoitaminen ja säilyttäminen. Sen jälkeen alueelle voidaan tehdä hoito- ja käyttösuunnitelma, joka sisältää toimenpiteet, jotka ovat välttämättömiä luonnonympäristön hoitamiseksi ja säilyttämiseksi.

Ehdotus Rakennus- ja ympäristölautakunta päättää ehdottaa kaupunginhallitukselle ja edelleen kaupunginvaltuustolle, että kaupunki anoo Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kolmen Suurteollisuuden (28) kaupunginosan korttelin 1 tonteilla 6, 3 ja 5 sijaitsevan kaupungin omistaman määräalan 445-28-1-6-M601 (noin 1,07 ha), 445-28-1-3-M601 (noin 0,86 ha) ja 445-28-1-5-M601 (noin 1,32 ha) perustamista luonnonsuojelualueeksi.

Malmnäsissä keskellä kaupunkiasutusta sijaitsevat alueet kuuluvat jo ennestään Natura 2000 -verkostoon nimellä Paraisten orkidea-alue (FI0200129). Siitä saakka, kun alueet luokiteltiin Natura 2000 -verkostoon kuuluviksi, tavoitteena on ollut perustaa niistä luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelualueen nimeksi voisi tulla Malmnäsien orkidea-alue.

Päätös Ehdotus hyväksyttiin.

Tiedoksianto lopullisen päätöksen jälkeen

Kaupunginhallitus 25.11.2019 § 264

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus

**Valmistelija
Esittelijä**

Kaupunginlakimies Monica Avellan, puh. 044 358 5727
Kaupunginjohtaja Patrik Nygrén, puh. 040 511 4383
etunimi.sukunimi@parainen.fi

Liite

Suurteollisuuden (26) kaupunginosan määräalojen kartta
Hakemus luonnonsuojelualueen perustamisesta, rauhoitusmääräykset

Ehdotus

Kaupunginvaltuusto päättää, että kaupunki anoo Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskukselta kolmen Suurteollisuuden (28) kaupunginosan korttelin 1 tonteilla 6, 3 ja 5 sijaitsevan kaupungin omistaman määräalan 445-28-1-6-M601 (noin 1,07 ha), 445-28-1-3-M601 (noin 0,86 ha) ja 445-28-1-5-M601 (noin 1,32 ha) perustamista luonnonsuojelualueeksi.

Malmnäsissä keskellä kaupunkiasutusta sijaitsevat alueet kuuluvat jo ennestään Natura 2000 -verkostoon nimellä Paraisten orkidea-alue (FI0200129). Siitä saakka, kun alueet luokiteltiin Natura 2000 -verkostoon kuuluviksi, tavoitteena on ollut perustaa niistä luonnonsuojelualue. Luonnonsuojelualueen nimeksi voisi tulla Malmnäsien orkidea-alue.

Kaupunginvaltuusto antaa ympäristönsuojelutoimistolle tehtäväksi huolehtia hakemuksen täytäntöönpanosta.

Päätös

Ehdotus hyväksyttiin.

**Tiedoksianto lopullisen
päätöksen jälkeen**

Varsinais-Suomen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
